

Handläggare
Annika Risel
Telefon: 08-508 336 07

Till
Utbildningsnämnden
2014-05-22

Motstridiga mål i verksamhetsplanen för 2014

Svar på skrivelse från Jan Valeskog (S).

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Anders Carstorp
Utbildningsdirektör

Håkan Edman
Grundskoledirektör

Sammanfattning

Jan Valeskog (S) har till utbildningsnämnden lämnat en skrivelse om motstridiga mål i verksamhetsplanen för 2014. I skrivelsen tas upp att skolforskningen är tydlig med en sak, som också omnämns i verksamhetsplanen, nämligen betydelsen av formativ bedömning. Jan Valeskog anser att det är skrämmande att, enligt redovisningen i verksamhetsplanen, endast 54 procent av gymnasieeleverna ”är nöjda med hur deras lärare under kursens gång informerar om hur man ligger till”. Än mer skrämmande är att stadens årsmål endast är 60 procent. Med utgångspunkt i detta ställs tre principfrågor.

Förvaltningen anser att betygen är det tydligaste verktyget för utvärdering av måluppfyllelsen. Bedömningsarbetet och kommunikationen kring detta, den formativa bedömningen, utgör en viktig förutsättning för att alla elever ska kunna se sin prestation i förhållande till kraven och stimuleras att nå längre i sin kunskapsutveckling. Detta medför också att elevernas förmåga att ta ansvar för sitt eget lärande stärks. Förvaltningen redogör för hur den formativa bedömningen följs upp och hur årsmål sätts i relation till de tidigare uppnådda resultaten.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom grundskoleavdelningen i samverkan med gymnasieavdelningen.

Bakgrund

Jan Valeskog (S) har till utbildningsnämnden lämnat en skrivelse om motstridiga mål i verksamhetsplanen för 2014. I skrivelsen tas upp att skolforskningen är tydlig med en sak, som också omnämns i verksamhetsplanen, nämligen betydelsen av formativ bedömning. Jan Valeskog anser att det är skrämmande att, enligt redovisningen i verksamhetsplanen, endast 54 procent av gymnasieeleverna ”är nöjda med hur deras lärare under kursens gång informerar om hur man ligger till”. Än mer skrämmande är att stadens årsmål endast är 60 procent.

I skrivelsen uttrycks att å ena sidan konstateras klokt i planen att formativ bedömning är mycket viktigt, å andra sidan finns ingen högre ambitionsnivå formulerad som årsmål för gymnasiet.

Ärendet/förvaltningens synpunkter

I skrivelsen ställs tre principfrågor som förvaltningen nedan besvarar under respektive rubrik och fråga.

- 1. Hur ser förvaltningen på betydelsen av ”formativ bedömning” i relation till traditionella betyg, vilket har störst betydelse för framgångsrika skolresultat?*

Bedömning och betyg är ett av skolans mest centrala områden. Förvaltningen anser att betygen är det tydligaste verktyget för utvärdering av måluppfyllelsen. Bedömningsarbetet och kommunikationen kring detta, den formativa bedömningen, utgör en viktig förutsättning för att alla elever ska kunna se sin prestation i förhållande till kraven och stimuleras att nå längre i sin kunskapsutveckling. Detta medför också att elevernas förmåga att ta ansvar för sitt eget lärande stärks. Den formativa bedömningen är därmed av väsentlig betydelse för att eleverna ska kunna nå högre betyg/förbättras i den summativa bedömningen. Den formativa bedömningen syftar även till att kunna bedöma, utveckla och förbättra undervisningen.

Kontinuerlig formativ bedömning lyfts fram i verksamhetsplanens förväntade resultat som betydelsefulla processer som skolorna ska utveckla. Sedan implementeringen av Lgr11 har förvaltningen på olika sätt arbetat för att utveckla den formativa bedömningen inom grundskolan. Satsningen ”Bedömning & betyg” har haft målsättningen att:

- Utveckla förmågan att använda bedömning som ett redskap för att fördjupa lärandet och utveckla undervisningen
- Använda läroplanen som underlag för planering, genomförande och bedömning
- Sprida processer och verktyg till stadens lärare

Förvaltningen har inom ramen för detta arbete bland annat genomfört olika utbildningssatsningar genom åren. Det handlar om kurser i bedömning, en forskningscirkel för ett antal lärare, ett utvecklingsarbete kring pedagogiska planeringar och att köpa in och framställa material och information. Den internationellt erkände professorn Dylan William har haft föreläsningar och hans bok ”Att följa lärande - formativ bedömning i praktiken”, har spridits till många grundskolor. Förvaltningen har också tagit fram ett digitalt stöd med en gemensam struktur för skriftliga omdömen och ett nytt dokumentations- och planeringsverktyg för individuella utvecklingsplaner.

Beskrivningen från grundskolan om det viktiga samspelet mellan betygssättning och formativ bedömning delas av gymnasieskolan. Betyget är den främsta indikatorn på måluppfyllelse och det resultat eleven har med sig till kommande studier och yrkesliv. Den formativa bedömningen är ett viktigt redskap för eleverna att få ökad förståelse för sitt eget lärande och därmed möjligheter att förbättra sina resultat. Ett förhållningssätt som också leder till utveckling av undervisningen totalt sett.

2. *Vet förvaltningen hur många av grundskoleeleverna som är nöjda med lärarnas återkoppling av studierna till eleven och om hur studierna för eleven utvecklas?*

Förvaltningen genomför årligen en brukarundersökning i förskoleklass samt årskurs 2, 5 och 8 där det ställs frågor om elevens kunskaper i förhållande till kunskapskraven och vad som behöver utvecklas vidare. I åk 2 svarar både elever och föräldrar på enkäten och i åk 5 och 8 svarar eleverna. Här redogörs för resultat från 2014 års brukarundersökning.

På frågan ”Jag vet vad jag behöver kunna för att nå målen i alla olika ämnen” är andelen positiva svar bland föräldrar 73 procent i åk 2¹, 74 procent i åk 5 och 55 procent i åk 8. Årsmålen för 2014 är 85 procent för åk 5 och 70 procent för åk 8. Årsmålen är satta utifrån ambitionen om att förbättra resultaten samtidigt som de ska vara realistiska. Dock har resultaten i jämförelse med förra året

---

¹ Frågan är utelämnad för elever i åk 2.

försämrats och resultaten ligger därmed längre ifrån målen. Orsaken till detta kommer förvaltningen att analysera närmare. För åk 2 har inte nämnden en indikator till vilken årsmål ska sättas.

På frågan ”I utvecklingssamtalen pratar vi om vad jag gör bra och vad jag behöver förbättra”² är andelen positiva svar 94 procent bland elever i åk 2, 85 procent bland föräldrar i åk 2, 95 procent i åk 5 och 83 procent i åk 8. För denna fråga har inte nämnden indikatorer till vilka årsmål ska sättas.

3. Varför är målen om framgångsrik formativ bedömning så lågt satta för gymnasieeleverna?

I förhållande till den formativa bedömningens betydelse för elevernas kunskapsutveckling kan årsmålet om 60 procent ses som lågt och långt ifrån önskat läge. I brukarenkäten 2013 besvarades påståendet som fångar lärarnas återkoppling till eleverna med 54 procent positiva svar. På skolnivå uppvisas en resultatspridning mellan 77 och 29 procent positiva svar. Flera skolor ligger långt ifrån sitt årsmål. Att utveckla den formativa bedömningen har varit och är ett prioriterat område för en majoritet av stadens gymnasieskolor. Framtaget årsmål i verksamhetsplanen för 2014 syftar till förbättring samtidigt som det bedöms realistiskt.

Resultat från årets brukarenkät uppvisar en marginell försämring jämfört med 2013. Resultatet 2014 uppgick till 53 procent positiva svar. En indikation på att gymnasieskolorna behöver intensifiera sitt utvecklingsarbete.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Bilaga

Skrivelsen från Jan Valeskog (S) om motstridiga mål i verksamhetsplanen för 2014.